

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE ISTORIE „NICOLAE IORGA”

STUDII ȘI MATERIALE

DE

ISTORIE MEDIE

VOL. XXXV, 2017

S U M A R

UN DOMN, O EPOCĂ: MIRCEA CEL BĂTRÂN

ȘTEFAN ANDREESCU, <i>Despre titlul lui Mircea cel Bătrân, domn al Țării Românești</i>	9
ANDREI PIPPIDI, <i>O versiune italiană a bătăliei de la Nicopol</i>	17

AȘEZĂMINTE RELIGIOASE ȘI TOPOGRAFIE URBANĂ

VOICA MARIA PUȘCAȘU, † NICOLAE N. PUȘCAȘU, <i>Biserica Domnească din Caracal</i>	25
FLORENȚA TELEMAN <i>Constituirea domeniului Mănăstirii Sfânta Troiță (Radu Vodă) din București: între practică devoțională și strategie administrativă (1568-1730)</i>	75
PETRONEL ZAHARIUC, <i>Câteva date despre mănăstirea Trei Ierarhi din Iași, și nu numai, desprinse din documentele arhivei românești de la Protaton (Muntele Athos)</i>	109

MARIANA LAZĂR, <i>Documente privind aşezământul monastic de la Cotroceni din arhiva mănăstirii athonite Protaton</i>	167
LAURENȚIU RĂDVAN, MIHAIL ANATOLII CIOBANU, <i>Din urmările ocupației ruse în Moldova (1739): cel mai vechi plan al Iașilor</i>	195

COMPORTAMENTE ȘI SOLIDARITĂȚI

CRISTIAN N. APETREI, <i>Un negustor florentin și conexiunile sale europene: Antonio Pandolfi din Liov, cca. 1550–1577</i>	219
RAFAEL DORIAN CHELARU, <i>Cristiani publici vs Cristiani occulti: practici de simulare și disimulare în comunitățile catolice din Albania sec. XVII-XVIII în sursele misionare</i>	237
ELENA BEDREAG, <i>Alianțele și solidaritățile boierilor Rusetesti în Țara Românească</i>	255
GHEORGHE LAZĂR, <i>Un nou caz de sinucidere din Țara Românească (începutul secolului al XVIII-lea)</i>	283
MARIA MAGDALENA SZÉKELY, <i>Ieșitorile în lumea românească medievală și premodernă</i>	293

DISCUȚII

ȘTEFAN S. GOROVEI, <i>De la cronologie și diplomatică la genealogie și istorie. Documente rău datate, fără dată și false</i>	329
PETRE GURAN, <i>O problemă de percepție istoriografică: ce a fost „moștenirea bizantină” pentru România?</i>	373
ADDENDA ET CORRIGENDA.....	393

RECENZII ȘI NOTIȚE BIBLIOGRAFICE.....	405
Ioan Iufu, <i>Manuscrise slavo-române din mănăstirile românești</i> , ediție îngrijită și studiu introductiv de Cosmin Vilău, prefață de acad. Răzvan Theodorescu, Editura Universității din București, București, 2016, 290 p.; <i>Каталог славянских рукописей монастыря Нямыц</i> [Catalogul manuscriselor slave din mănăstirea Neamț], vol. întocmit de Petru Jgun (<i>Пётр Жгун</i>), Serpuhov, 2017, 343 p.; Costin FENEȘAN, <i>Diplomatarium Banaticum</i> , Editura Mega, Cluj-Napoca, 2016, 380 p.; <i>Documenta Romaniae Historica</i> , B, Țara Românească,	

vol. XXIX (1643-1644), întocmit de Violeta Barbu, Gheorghe Lazăr (coordonatori), Florina Manuela Constantin, Oana Mădălina Popescu, Constanța Vintilă-Ghițulescu, Editura Academiei Române, București, 2017, CXXXII + 1023 p.; *Antim Ivireanul. Dumnezeiștilor și sfințele liturghii, Târgoviște, 1713*, ediție de text, introducere, studiu filologico-lingvistic, notă asupra ediției și indice de cuvinte de Alina Camil, postfață de Eugen Munteanu, Basilica, București, 2015, 543 p.; Gheorghe Lazăr, *Catastife de negustori din Țara Românească (secolele XVIII-XIX)*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2016, 403 p.; Ioana Feodorov, *Tipar pentru creștinii arabi. Antim Ivireanul, Atanasie Dabbās și Silvestru al Antiohiei*, cuvânt înainte de ÎPS Dr. Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos, prefață de dr. Doru Bădără, Editura Istros a Muzeului Brăilei, Brăila, 2016, XXII + 399 p.; Corina Popa, Oliviu Boldura, Maria-Magdalena Dobrotă, Anca Dină, *Arbore – istorie, artă, restaurare*, Editura ACS, București, 2016, 272 p.; Tereza Sinigalia, Oliviu Boldura, *Brâncoveni – un drum spre trecut, o cale către viitor*, Editura ACS, București, 2016, 200 p.; Ioan-Augustin Guriță, *Gavriil Callimachi, Mitropolit al Moldovei (1760-1786)*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2017, 491 p.; Sorin Grigoruță, *Boli, epidemii și asistență medicală în Moldova (1700-1831)*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2017, 318 p.; Matei Cazacu, *Au carrefour des Empires et des mers. Études d'histoire médiévale et moderne*, édité par Emanuel Constantin Antoche et Lidia Cotovanu, Romanian Academy, Institute of Archeology of Iași, Editura Academiei Române, Muzeul Brăilei „Carol I”, Editura Istros, București-Brăila, 2015, 476 p.; Matei Cazacu, *Des Balkans à la Russie médiévale et moderne: hommes, images et réalités*, édition établie par Emanuel Constantin Antoche et Lidia Cotovanu, préface Sergiu Iosipescu, Muzeul Brăilei „Carol I”, Editura Istros/ Musée „Carol I” de Brăila, Editions Istros, Brăila, 2017, 522 p. ; Cristian Luca, Laurențiu Rădvan, Alexandru Simon (eds), *Social and Political Elites in Eastern and Central Europe (15th-18th Centuries)*, UCL, 2015, 228 p.

NOUTĂȚI EDITORIALE..... 453

ABREVIERI..... 459

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE ISTORIE „NICOLAE IORGA”

STUDII ȘI MATERIALE

DE

ISTORIE MEDIE

VOL. XXXV, 2017

SOMMAIRE

UN PRINCE, UNE EPOQUE: MIRCEA L'ANCIEN

- ȘTEFAN ANDREESCU, *Sur le titre de Mircea l'Ancien, prince de Valachie* 9
ANDREI PIPPIDI, *Une version italienne de la bataille de Nicopolis...* 17

ETABLISSEMENTS RELIGIEUSES ET TOPOGRAPHIE URBAINE

- VOICA MARIA PUȘCAȘU, † NICOLAE N. PUȘCAȘU, *L'église princière de la ville Caracal*..... 25
FLORENTA TELEMAN, *La constitution du domaine du monastère Sainte Trinité (Radu Vodă) de Bucarest: entre la pratique dévotionnelle et stratégie d'administration (1568-1730)*..... 75
PETRONEL ZAHARIUC, *Quelques données sur le monastère des Trois Saints Hiérarques de Iasi, et non seulement, tirées des actes de l'archive roumaine de Protaton (Mont Athos)*..... 109
MARIANA LAZĂR, *Documents concernant le monastère de Cotroceni dans l'archive roumaine de Protaton*..... 167

LAURENȚIU RĂDVAN, MIHAIL ANATOLII CIOBANU, <i>Des conséquences de l'occupation russe en Moldavie (1739): le plus vieux plan de la ville de Iași</i>	195
---	-----

COMPORTEMENTS ET SOLIDARITES

CRISTIAN N. APETREI, <i>Un marchand de Florence et ses connexions européennes: Antonio Pandolfi de Lwów, cca. 1550–1577</i>	219
RAFAEL DORIAN CHELARU, <i>Cristiani pubblici vs Cristiani occulti: pratiques de simulations et dissimulations dans les communautés catholiques d'Albanie des XVIIe-XVIIIe siècles dans les sources missionnaires</i>	237
ELENA BEDREAG, <i>Les alliances et les solidarités familiales des boïars Ruset en Valachie</i>	255
GHEORGHE LAZĂR, <i>Un nouveau cas de suicide en Valachie (le début du XVIIIe siècle)</i>	283
MARIA MAGDALENA SZÉKELY, <i>Les lieux d'aisance dans le monde roumain médiéval et pre – moderne</i>	293

DISCUSSIONS

ȘTEFAN S. GOROVEI, <i>De la chronologie et la diplomatie à la généalogie et l'histoire. Documents mal datés, sans date et faux</i>	329
PETRE GURAN, <i>Un problème de perception historiographique: c'était quoi « l'héritage byzantin » pour la Roumanie?</i>	373

ADDENDA ET CORRIGENDA.....	393
----------------------------	-----

COMPTES RENDUS ET NOTES BIBLIOGRAPHIQUES.....	405
NOUVELLES PUBLICATIONS.....	453
LISTE DES ABREVIATIONS.....	459

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE ISTORIE “NICOLAE IORGA”

STUDII ȘI MATERIALE
DE
ISTORIE MEDIE
VOL. XXXV, 2017

CONTENTS

A PRINCE, AN ERA: MIRCEA THE ELDER

- ȘTEFAN ANDREESCU, *On the intitulation of Mircea the Elder, lord of Wallachia*..... 9
ANDREI PIPPIDI, *An Italian account of the battle of Nicopolis*..... 17

ECCLESIASTICAL ESTABLISHMENTS AND URBAN TOPOGRAPHY

- VOICA MARIA PUȘCAȘU, † NICOLAE N. PUȘCAȘU, *The princely church from Caracal*..... 25
FLORENȚA TELEMAN, *The making of the monastic domain of the Holy Trinity monastery (Radu Vodă) from Bucharest: devotional practices and managerial strategies (1568-1730)*..... 75
PETRONEL ZAHARIUC, *New data on the Trei Ierarhi monastery from Iași and other information from the Romanian archive of Protaton (Mount Athos)*..... 109

MARIANA LAZĂR, <i>Documents concerning the Cotroceni monastery in the archive of the Athonite monastery of Protaton</i>	167
LAURENȚIU RĂDVAN, MIHAIL ANATOLII CIOBANU, <i>On the consequences of the Russian occupation in Moldavia (1739): The oldest plan of Iași</i>	195

ATTITUDES AND SOLIDARITIES

CRISTIAN N. APETREI, <i>A Florentine merchant in Lviv and his European connections: Antonio Pandolfi, cca 1550-1577</i>	219
RAFAEL DORIAN CHELARU, <i>Cristiani pubblici vs Cristiani occulti: simulation and dissimulation in the catholic communities from the 17th and 18th century Albania, according to the missionary accounts</i>	237
ELENA BEDREAG, <i>The alliances and solidarities of the Ruset boyars in Wallachia</i>	255
GHEORGHE LAZĂR, <i>A newly discovered case of suicide in Wallachia (early 18th century)</i>	283
MARIA MAGDALENA SZÉKELY, <i>Latrines in medieval and early modern Romanian society</i>	293

DEBATES

ȘTEFAN S. GOROVEI, <i>From chronology and diplomatics to genealogy and history. Wrongly dated, undated and false charters</i>	329
PETRE GURAN, <i>A matter of historiographical perception: what was the „Byzantine heritage” for Romania?</i>	373

ADDENDA ET CORRIGENDA.....	393
----------------------------	-----

BOOK REVIEWS.....	405
RECENTLY PUBLISHED BOOKS.....	453
ABBREVIATIONS.....	459